

El Servei de Responsabilitat Professional observa un increment del 2,8% en el nombre de reclamacions

JOSEP ARIMANY,
director del Servei de Responsabilitat
Professional del Consell de Col·legis
de Metges de Catalunya

En el context de crisi econòmica dels darrers anys, que ha afectat especialment el sector sanitari, s'ha observat durant l'any 2013 un lleu increment en el nombre de reclamacions presentades contra els metges, que representa un 2,8% més de les rebudes l'any anterior

A Catalunya disposem d'un model propi de Responsabilitat Civil Professional mèdica, un model de cobertura i gestió de la responsabilitat civil sanitària capdavantera no sols a l'Estat espanyol sinó també a Europa i que, a dia d'avui, és referència entre el col·lectiu sanitari amb uns 25.000 facultatius assegurats.

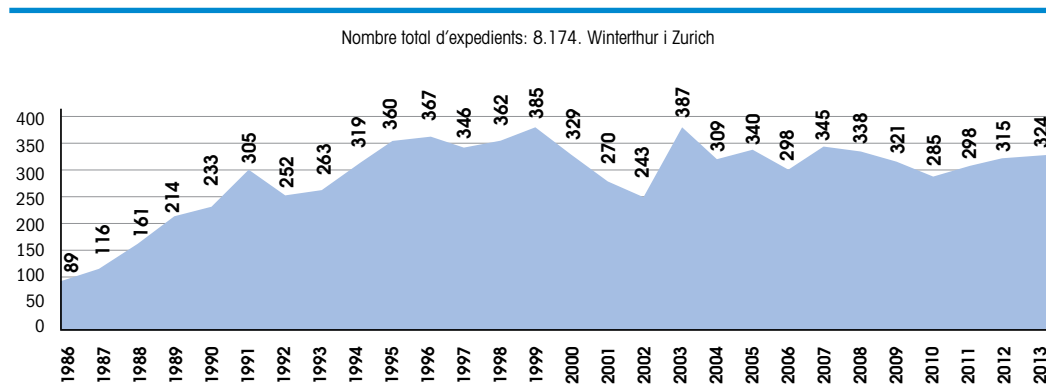
Com a tret diferencial d'aquest model, podem destacar que la companyia asseguradora delega en el Servei de Responsabilitat Professional del Consell Català de Col·legis de Metges (CCMC), adscrit a l'Àrea de Praxi del COMB, la gestió, tramitació i defensa de totes les reclamacions, i ofereix al facultatiu un tracte directe i personalitzat a través de personal altament especialitzat.

En el context de crisi econòmica dels darrers anys, que ha afectat especialment el sector sanitari, durant l'any 2013 s'ha observat un lleu increment en el nombre de reclamacions presentades contra els metges, que representa un 2,8% més de les rebudes durant l'any 2012 (Figura 1). Cal destacar, però, que es manté la tendència iniciada l'any 2008 de disminució dels litigis judicials, tant en relació amb les demandes civils com amb les denúncies penals, i les reclamacions extrajudicials

arriben a un 60% del total de les reclamacions presentades a l'SRP durant l'any 2013 (Figura 2). Aquest escenari és fruit dels esforços fets els últims anys per l'SRP per potenciar la gestió extrajudicial basada en una adequada valoració de la praxi. Que els pacients, els seus familiars i els seus advocats triïn majoritàriament la via extrajudicial per presentar les seves reclamacions permet als pacients, als familiars i al metge evitar la desagradable situació del procediment judicial i el judici i, alhora, suposa el reconeixement de la tasca feta per l'SRP per part dels ciutadans i dels professionals del sector, que confien en el nostre criteri a l'hora de resoldre les seves reclamacions.

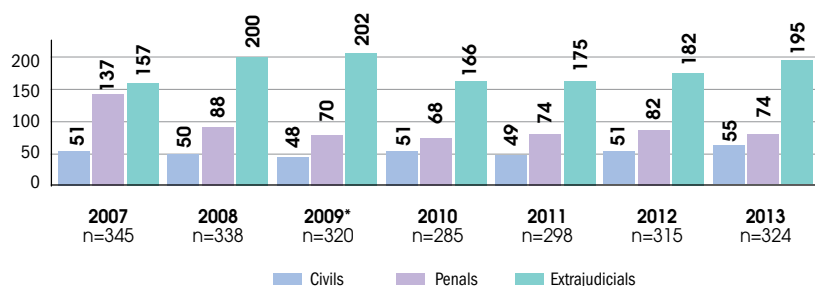
En línia amb l'anterior, cal destacar el manteniment de la tendència a la baixa de les reclamacions penals, que han passat de representar un 61% del total de les reclamacions plantejades a l'SRP l'any 2002 al 23% del 2013 (Figura 3). No sembla, per tant, que la mesura adoptada pel Govern espanyol a començaments del 2013 en relació amb les taxes judicials hagi comportat, com es podia preveure inicialment, un increment de les reclamacions per via penal per tal com es tractava d'una via exempta de taxes. >

1. Evolució del nombre de sinistres de 1986 a 2013

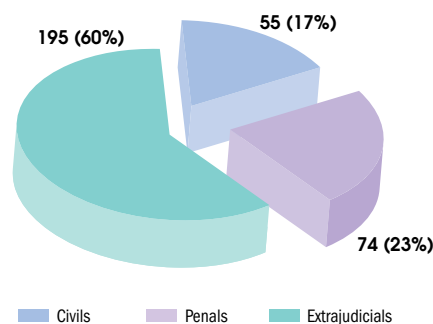

3. Comparativa dels sinistres oberts (2007-2013)

Expedients de Zurich. *El 2009 es declara un sinistre contencions administratiu.

2. Tipologia de sinistres oberts durant el 2013

Font: Servei de Responsabilitat Professional. Consell de Col·legis de Metges de Catalunya.

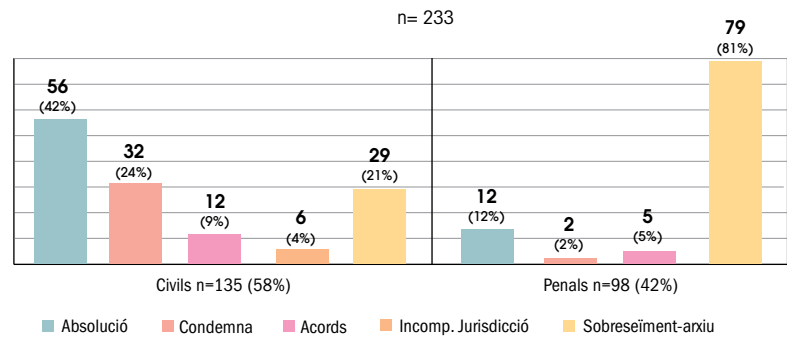
< El percentatge de procediments en què s'estableix que ha existit responsabilitat per part del metge continua sent molt baix i és especialment baix en els procediments judicials. Durant l'any 2013 les condemnes en via civil han representat únicament un 24% i, en via penal, el 93% dels assumptes s'han resolt amb arxiu o sentència absoluta, cosa que suposa un increment del 8% respecte als arxius i absolucions dictats durant l'any 2012 (Figura 4).

Unitat de Medicina Legal i Recerca

Finalment, cal esmentar que la Unitat de Medicina Legal i Recerca del Servei de Responsabilitat Professional continua la seva tasca d'investigació en seguretat clínica amb l'anàlisi contínua de dades i el suport de beques i ajudes a la recerca. Aquest compromís ha permès difondre, durant l'any 2013, la informació referent a diferents àrees d'especial litigiositat mitjançant publicacions científiques nacionals i internacionals, comunicacions i activitats docents. Igualment, s'ha prosseguit la línia de publicacions en matèries pròpies de la Medicina Legal, la qual cosa ha contribuït a la

seguretat jurídica en l'actuació dels professionals. Durant l'any 2013 s'ha elaborat un document que resumeix aquesta activitat de la Unitat de Medicina Legal i Recerca, que es difondrà durant l'any 2014 i que confiem que serveixi com a eina d'aprenentatge als professionals i repercuteixi en millores assistencials en benefici dels pacients. ■

4. Resolució dels sinistres declarats segons sentència. Any 2013

Font: Servei de Responsabilitat Professional. Consell de Col·legis de Metges de Catalunya.

Quaranta-tres comunicacions d'incidents violents contra els metges durant el 2013

JOSEP ARIMANY,
director de l'Àrea de Praxi del COMB

MIGUEL GÓMEZ ALARCÓN,
assessor jurídic i de seguretat de la Unitat
Integral de Violència Contra el Metge

El COMB va firmar un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona-Guàrdia Urbana per als casos d'agressió a metges en el lloc de treball

Al juliol del 2013 es van complir tres anys ad'ençà que la Junta de Govern del COMB va aprovar la constitució de la Unitat Integral de Violència contra el Metge (UIVCM). Des de llavors les xifres d'incidents gestionats s'han mantingut estables. Després d'atendre 46 casos el 2010, 53 el 2011 i 44 el 2012, durant l'any passat es van rebre 43 comunicacions d'incidents violents. Això representa aproximadament 3-4 incidents al mes, que és la mitjana registrada al COMB els últims nou anys (396 casos).

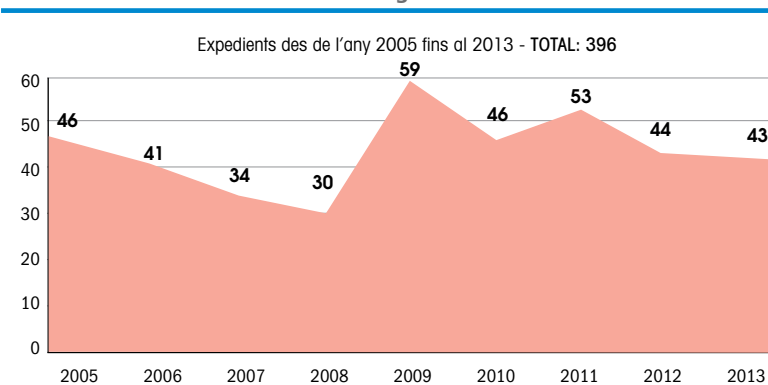
La UIVCM continua explorant vies d'actuació en la seva funció de donar suport al col·legiat víctima d'agressions en el seu lloc de treball i donar

difusió a les possibilitats que el marc normatiu reconeix.

Així, al març del 2013 es va celebrar una sessió informativa per donar a conèixer la iniciativa, impulsada des del COMB, sobre l'aplicació de la Llei Orgànica 1/92 sobre Protecció de la Seguretat Ciutadana. Hi assistiren professionals del col·lectiu mèdic i responsables de diversos centres sanitaris públics, i els ponents eren personal de la mateixa UIVCM, un responsable de Mossos d'Esquadra i un altre de la Guàrdia Urbana de Barcelona. L'aplicació d'aquesta llei als centres de salut pública fa referència a aquells casos en què un metge o qualsevol altre membre del personal del centre pateixi algun tipus de conducta agressiva d'un usuari, que no tingui entitat suficient per ser considerada infracció penal, però que suposi l'alteració de l'ordre del centre i pertorbi el servei públic. El centre ha de requerir la presència d'una patrulla dels Mossos d'Esquadra o de la policia local, que ja disposa de protocols per actuar en aquests casos.

Finalment, en línia amb el marc de col·laboració amb les forces i cossos de seguretat de l'Estat que el COMB ha anat reforçant els darrers anys, el passat octubre de 2013 es va firmar un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona-Guàrdia Urbana per als casos d'agressió a metges en l'exercici de les seves funcions, tal com s'havia fet el 2012 amb el Departament d'Interior. ■

Violència contra els metges en el lloc de treball

Font: Àrea de Praxi, COMB.